

- 6 — Bally, A., in Proc. Thrust and Nappe Conf. (Geological Society of London, in press).
- 7 — Molnar, P. and Gray, D., 1979, *Geology*, 7, 58-62.
- 8 — McKenzie, D.P., 1969, *Geophys. J.R. astr. Soc.*, 18, 1-32.
- 9 — Helwig, J., 1976, *Nature*, 290, 768-770.
- 10 — McKenzie, D.P., 1978, *Earth Planet. Sci. Letts.*, 40, 25-32.
- 11 — Parsons, B. and Sclater, J.G., 1977, *J. Geophys. Res.*, 82, 803-807.
- 12 — Christie, P. and Sclater, J.G., *Nature* (in press).
- 13 — Sclater, J.G. et al., *Earth Planet. Sci. Letts.*, (submitted).
- 14 — Royden, L. et al., *Bull. Am. Ass. Petrol. Geol.* (in press).
- 15 — Ziegler, P., 1977, *Geol. J.*, 1, 7-32.
- 16 — Christie, P., 1979, thesis, Univ. Cambridge.
- 17 — Jongsma, D., 1974, *Geophys. J.R. Astr. Soc.*, 37, 337-346.
- 18 — Makris, J. and Veis, R., 1977, *J. Geophys.*, 42, 329-341.
- 19 — Makris, J., 1975, *J. Geophys.*, 41, 441-443.
- 20 — McKenzie, D.P., 1978, *Geophys. J.R. Astr. Soc.*, 55, 217-274.
- 21 — Profett, J.M., 1977, *Bull. Geol. Soc. Am.*, 88, 247-266.
- 22 — Falcon, N.L., 1969, in *Time and Place in Orogeny* (Geological Soc. London).
- 23 — Stocklin, J., 1968, *Bull. Am. Ass. Petrol. Geols.*, 52, 1229-1258.
- 24 — Stocklin, J., 1974, in *Geology of Continental Margins*, Burke, C.A. and Drake, C.L., eds., Springer, Berlin.
- 25 — McKenzie, D.P. and Jackson, J.A., *Active Tectonics of Iran and East Turkey* (in prep.).
- 26 — Tchalenko, J. and Braud, J., 1974, *Phil. Trans. Royal Soc.*, 277, 1-25.
- 27 — Berberian, M., 1976 (1977), *Geol. Surv. Iran Raport* Nos. 39 and 40.
- 28 — Jackson, J.A. and others, in *Proc. the Thrust and Nappe Conf.* (Geol. Soc. London).
- 29 — Jackson, J.A., *Geophys. J.R. Astr. Soc.* (in press).
- 30 — Savage, W. U. and others, 1977, *Geol. Soc. Am. Abstr.*, 9, 496.
- 31 — Von Dollen, F.J. and others, 1977, *Geol. Soc. Am. Abstr.*, 9, 521.
- 32 — Bull. Seismographic Network, Busherr region (Atomic Energy Authority of Iran, 1978).
- 33 — Berberian, M. and Papastamatiou, D., 1978, *Bull. Seis. Soc. Am.*, 68, 411-428.
- 34 — Jackson, J.A. and Fitch, T.J., 1979, *Geophys. J.R. Astr. Soc.*, 57, 209-229.
- 35 — Dewey, J.W. and Grantz, A., 1973, *Bull. seis. Soc. Am.*, 63, 2071-2090.
- 35 — Dewey, J.W. and Grantz, A., 1973, *Bull. Seis. Soc. Larger Zagros Earthquakes* (in preparation).
- 37 — Morris, P., 1977, *Basement Structures as Suggested by Aeromagnetic Surveys in SW Iran* (Oil Service Co., Iran, 1977).
- 38 — James, G.A. and Wynd, J.G., 1965, *Bull. Am. Ass. Petrol. Geol.*, 49, 2182-2245.
- 39 — Comby, O., Lambert, C.I. and Co ajon, A., 1977, 2nd Symp. *Geology of Iran*, Tehran.
- 40 — Haynes, S.J. and McQuillan, H., 1974, *Bull. Geol. Soc. Am.*, 85, 739-744.
- 41 — Stoneley, R., 1976, *Tectonophysics*, 25, 303-322.
- 42 — Sykes, L., 1978, *Rev. Geophys. Space. Phys.*, 16, 621-688.
- 43 — Winslow, M., in *Proc. Thrust and Nappe Conf.* (Geological Society of London, in pres).
- 44 — Setudehnia, A., 1978, *J. Petrol. Geol.*, 1, 3-42.
- 45 — Szabo, F. and Keradpir, A., 1978, *J. Petrol. Geol.*, 2, 58-82.
- 46 — Bally, A. and others, 1966, *Bull. Can. Petrol. Geol.*, 14, 337.
- 47 — Royse, F. and others, 1975, in *Deep Drilling Frontiers of the Central Rocky Mountains* (ed. Bolyard, D.W.) (Rocky Mountain Association of Geology).
- 48 — Price, R.A. and Mountjoy, E.W., 1970, *Geol. Ass. Can. Spec. Paper.*, 6, 7-25.
- 49 — Laubscher, H.P., 1971, *Am. J. Sci.*, 271, 193-226.

Avrupa Jeologları Federasyonu (*) Meslek Çalışmaları Tüzüğü

R. A. Fox, Asbaşkan Jeologlar Kurumu Londra, Birleşik Krallık (İngiltere)

Avrupa Jeologları Federasyonu (FEG Federation of European Geologists) 1980 de Avrupada Jeoloji mesleğini temsil etmek, Jeologların bugünle gelecekteki çıkarlarını güvence almak ve ilerletmek, doğa zenginliklerinden yararlanmada Avrupanın Jeoloji tutumunu belirlemek için kurulmuştur. Federasyon Av-

rupada bugün kamu ve özel kesimde uğraş veren jeologların bellibaşlı meslek topluluklarını tek bir örgütte derleyecektir. Herhangibir ulusal jeoloji kurumu FEG ye bir ulusal kurum üyesi olabilir. Herbir temsilci kendi ulusal jeoloji kurumunun üyesi bulunmalıdır.

(*) Episodes, v. 7, no. 3, September 1984, pp. 30-31'den çeviri : Prof. Dr. İ.E. Altınlı

FEG de şu uluslar vardır: Belçika, Fransa, Federal Almanya Cumhuriyeti, İrlanda, İtalya, Portekiz, İspanya, Birleşik Krallık (İngiltere). Destekleyici kurumlar şunlardır: İspanyol Jeologları Derneği, Portekiz Jeologları Derneği, Federal Almanya Jeologları Derneği, İspanyol Jeologları Koleji, Birleşik Krallık Jeologları Kurumu, İspanya Jeologları Ulusal Birliği, Belçika-Lüksemburg Jeologları Birliği, Fransız Jeologları Birliği.

FEG ye üye kurumlar tutumlarını veya ilkelerini belirleyen bir ortak meslek çalışmaları tüzüğü hazırlamışlardır. Bunda toplulukların veya tek bir meslek kuruluşuna üye kişilerin uyacakları kurullarla yöntemler özetlenmiştir.

MESLEK DAVRANIŞI TÜZÜĞÜ

GİRİŞ :

Jeoloji Yer'in bileşimi, yapısı, doğa kaynakları, tarihi ve evrimi ile uğraşan bir bilimdir. Bu bilimin uygulamasıyla da ilgilenir. Jeolojinin uygulaması bir meslektir. Bu mesleğe girenlerin, ulusal yasa ile yetkilinin onayladığı bir diploması, meslekte deneyimi ve yeteneği olmalıdır.

BAŞLICA İLKELER :

1. Bu meslek çalışmalarını yönetmeliğini benimseyenler mesleğe uygun çalışmalarında mesleğe saygılığın yitilmemesi için aşağıdaki maddelerde açıklanan ölçütlerle özütlere uymalıdır.

2. Jeolog mesleğini uygulama ayrıcalığı için en yüksek doğruluk, ahlak, meslek bilinci, meslek sorumluluğu standartları birer zorunluktur.

3. Jeolog, mesleğine, meslektaşlarına, kamuya karşı uyandıracığı görüntünün sorumlusudur.

4. Jeolog, Madde 2 ile kişilerin güvenliği çerçevesinde meslek sırrını tutar.

MESLEKTAŞLARLA İLİŞKİLER .

5. Jeolog meslektaşlarına, işverenlerine, işbirliği yaptıklarına karşı doğrudan yasalara uygun davranır. Bir meslektaşın onuruna zarar verecek bilgileri yaymaz.

6. Jeolog, etik olmayan yarışmaya katılmaz, hatırı için imza atmaz.

7. Jeolog, meslek uygulamasıyla sağlanacak bilgilerin sınırlarını işverene açıklamakla yükümlüdür. Buna özellikle büyük harcamaları gerektiren işler için zorunluk vardır.

8. Jeolog meslek uğraşında, özellikle işverene veya doğaya çalışması/gereç, ruh sağlığı yönlerinden zarar verecekse, savsaklamadan kaçınmalıdır.

9. Jeolog işvereni yararlandıracak veya kamuyu yanıtacak teknik veya bilim verilerinin veya olgularının varlığını değiştiremez veya göstermezlikten gelemmez.

10. a. Gerçek ve nesnel olasılıklarla desteklenmeyen özel işgörü yapamaz veya sözveremez. İşvereni ayartmak amacıyla ustası bulunmadığı yeteneklerin reklamını yapmaz.

b. İşverenin yararına olacaksa jeolog, daha başka uzmanlar ve gilinlerle birlikte çalışmaktan, onlara işbirliği önerisinde bulunmaktan kaçınmaz. Raporunda kendi yaptıkları ile onların başardıklarını yeterince ve gereğince belirtir.

c. Eğer jeolog raporundaki önerilerin yerine getirilmediklerini görürse, uygulamayan kişiye karşılaşılabilecek tehlikeleri bildirmekle yükümlüdür.

11. Jeolog işini gördüğü kimseyi veyahutta daha önce oyunu kendisine belirttiği kimseyi ilgilendiren konularda, başkaları için çalışmamalıdır.

BU MESLEK ÇALIŞMALARINI TÜZÜĞÜNÜN UYGULANMASI :

12. Jeologların Avrupa Federasyonu'na üye meslek kuruluşlarına katılan bütün jeologlar, yukarıda açıklanan Tüzük'e uymalıdır.

13. Yukarıda Madde 12 de açıklandığı üzere, jeologları bulunan her ülke Meslek Çalışmaları Tüzüğü'nü benimsemelidir.

14. Eğer herhangi bir ülkenin kendi meslek çalışmalarını yönetmeliği veya tüzüğü varsa, ve bunun standartları yukarıda sunulan Meslek Çalışmaları Tüzüğü ayarında ise, jeolog her ikisine de uymak zorundadır.

Ultrabazik Magmanın Üç Türü ve Bunların Ofiyolit Sorunu ile İlgisi

N. L. DOBRETsov Buryatian Geological Institute, Ulan-Ude 670015, USSR.

V. V. KEPEZHINSKAS Institute of Geology and Geophysics, Novosibirsky 630090, USSR.

Çeviri : Ümit ULU M.T.A. Jeoloji Etüdüleri Dairesi-ANKARA

Anahtar sözcükler : boninit, komatiit, marianit, pikrit, parateksis, ultrabazik magma.

ÖZET :

Bu makalede üç ultrabazik-bazik kaya serisinin (marianit, boninit, komatiit ve pikrit) petrokimyasal

ve petrolojik özellikleri tartışılmaktadır. Pikrit kaya serileri bileşim bakımından çok değişkendir ve oluşum koşulları kabaca ofiyolit serileriyle ilişkilidir. (Şek. 1-4). Ofiyolit kökeni için önerilen modele anateksis (kısmi ergime) ya da senteksis'den (ergiyiklerin karışımı) ayrı olarak parateksis denir.

Parateksis; yüksek magnezyumlu pikritin süzülmesini ya da zengin olivin ve kromitin çökmesiyle süngerimsi bir peridotit temeldeki boninit ergiyiğini

(*) Ofiyoliti, 1961, 6 (2), 221-236'daki «Three Types of Ultrabasic Magmas and Their Bearing on the Problem of Ophiolites» adlı makalenin çevirisidir.